

Nationalisering van mismanagement-ondernemingen, de nieuwste trend anno nu?

Het zal niemand ontgaan zijn dat er inmiddels weer één onderneming toegevoegd kan worden aan de lijst van ondernemingen die volledig in handen zijn van de staat.

Dit kan mijns inziens een contraire beweging genoemd worden als men kijkt naar de trends van de afgelopen decennia betreffende privatisering van ondernemingen.

Voorop stond daarbij de gedachte dat bij privatisering ondernemingen gedwongen werden om op de kosten te letten. De belastingbetalende burger zou niet mee betalen als er sprake was van een (door mismanagement) verlieslijdend bedrijf. Nu heeft hekkensluiter SNS Reaal ons inmiddels teruggebracht in de realiteit. De headlines spreken schande over de door belastinggelden gefinancierde nationalisering maar bij mij komt echter maar één gedachte naar boven: hoe verhoudt de nationalisering zich eigenlijk met het beginsel van eerlijke concurrentie?

Een steunmaatregel is immers niet voor elke onderneming weggelegd. De meeste ondernemingen zullen het in slechte tijden zonder staatssteun moeten stellen en in het ergste geval zelfs failliet gaan. Door een marktwerking zonder bemoeienis van de overheid zal het management onherroepelijk geconfronteerd worden met de gevolgen van zijn beslissingen, gedwongen worden om zorgvuldiger te handelen en niet in de verleiding ko-

Mr Iris van Rooij

Van Rappard / Van Rooij BV
Advocatuur voor ondernemers
Mathenesserdijk 410F
3026 GV Rotterdam
Postbus 6026
3002 AA Rotterdam
Tel.: 010 - 411 42 64
Fax: 010 - 225 10 61
vanrooij@vanrappard.com

men onverantwoorde risico's te nemen "Moral hazard"

Een ander aspect dat speelt bij staatssteun in het bedrijfsleven is de zogenaamde concurrentievervalsing, welke de Rabobank en Van Lanschot Bankiers in 2009 als klacht opwierpen bij de kapitaalinjecties van de staat in de ABN Amro Bank.

Staatssteun is vanwege deze marktverstoring op grond van artikel 87 lid 1 EG in beginsel niet is toegestaan.

Alleen indien bijvoorbeeld sprake is van het opheffen van een ernstige verstoring van de economie van een lidstaat (lid 3) kan een steunmaatregel worden toegestaan. Deze zal de Europese Commissie- na melding van de lidstaat- nog moeten toetsen.

Het benadelen van de concurrentie zal echter niet altijd voorkomen kunnen worden nu een onderneming door de kapitaalinjectie in een betere financiële positie terecht kan komen en daardoor bijvoorbeeld hogere spaartarieven aan kan bieden dan branchegenoten die nog op eigen benen staan.

Dit is dan ook vaak voor de Europese Commissie een reden om een staatssteunmaatregel onder bepaalde restricties goed te keuren. Zo kregen de ABN Amro Bank en ING een acquisitieverbod opgelegd zolang ze niet op eigen benen staan. Om deze reden was het hen aanvankelijk niet toegestaan om gelden in SNS steken om haar te redden van de ondergang.

Maar gelukkig kwam onze minister op het idee om een belasting bij de banken te heffen die zij naar rato van hun draagkracht moeten voldoen. Zo dienen én de belastingbetalers én de banken mee te betalen aan het mismanagement van een bank met Vastgoed ambities.

SNS Reaal, de Minister regelt het allemaal!